

Kard. Jozefas Racingeris apie šv. Chosemariją

„Leiskite Dievui veikti“.

Kardinolas Jozefas Racingeris, tuometinis Tikėjimo doktrinos kongregacijos prefektas, vėliau Popiežius Benediktas XVI, apie šv. Chosemarijos asmenybę ir jo skleidžiamą dvasią.

2006-11-01

L'Osservatore Romano, 6-X-2002

Mano dėmesį visada patraukdavo prasmė, kurią Chosemarija Eskriva

teikė Opus Dei pavadinimui; interpretacija, kurią galėtume vadinti biografine ir kuri leidžia suprasti dvasinius steigėjo bruožus. Eskriva žinojo, kad turėjo kažką įsteigti, ir tuo pat metu buvo įsitikinęs, kad tas kažkas nėra jo darbas: jis nieko nesukūrė, paprasčiausiai jis pasitarnavo Viešpačiui, ir dėl to tai nebuvo jo kūrinys, tai buvo Dievo Darbas.

Jis buvo tik instrumentas, kuriuo pasinaudodamas veikė Dievas.

Apmąstant šį požiūrį man į galvą ateina Viešpaties žodžiai, užrašyti šv. Jono evangelijoje (5,17): „Mano Tėvas visada kuria“. Tai Jėzaus ištarti žodžiai vienos diskusijos su kai kuriais religijos specialistais metu, kai jie nenorėjo pripažinti, kad Dievas gali veikti ir šeštadienį. Ginčas tam tikru požiūriu yra atviras ir aktualus ir tarp šių laikų žmonių, taip pat krikščionių. Kai kurie

galvoja, kad Dievas po kūrimo pasitraukė ir neberodo jokio susidomėjimo mūsų kasdieniniais dalykais. Pagal šitokį mąstymą, Dievas negali kištis į mūsų paprasto gyvenimo reikalus, tačiau Jėzaus Kristaus žodžiai mums sako visiškai priešingai. Dievo buvimui atviras žmogus pastebi, kad Dievas veikia visada, kad veikia ir šiandien; dėl to turime leisti Jam įeiti ir padėti veikti mumyse. Taip gimsta dalykai, kurie atveria ateitį ir atnaujina žmoniją.

Visa tai mums padeda suprasti, kodėl Chosemarija Eskriva nelaikė savęs niekieno „įkūrėju“, o tik žmogumi, kuris nori įvykdyti Dievo valią, paremti šį darbą, kuris iš tikrųjų yra Dievo darbas. Šia prasme Eskriva de Balaguero teocentrizmas man reiškia labai svarbią žinią: toks pasitikėjimas, kad Dievas nepasitraukė iš pasaulio ir visą laiką veikia, remiasi Jėzaus žodžiais; o mums tereikia tik atsiduoti Jo žiniai,

būti prieinamais, atsiliepti į Jo kvietimą. Tai žinia, kuri padeda įveikti tai, kas gali būti laikoma didele šių dienų pagunda: noras galvoti, kad po didžiojo sprogo (big bang) Dievas pasitraukė iš istorijos. Dievo veikla nesustojo didžiojo sprogo momentu, bet tęsiasi tiek gamtos, tiek ir žmonių pasaulyje.

„Dievo Darbo“ steigėjas sakydavo: „Aš nieko neišradau; tai Kitas, kuris viską padarė; aš stengiausi būti prieinamas ir pasitarnauti kaip instrumentas“. Žodis ir visa realybė, kurią vadiname Opus Dei, yra giliai susieta su vidiniu įsteigėjo gyvenimu, kuris, nors ir stengdamasis būti labai santūrus, duoda suprasti, kad nuolat bendravo su tuo, kuris mus sukūrė ir dirba dėl mūsų bei su mumis. Egzodo knygoje (33,11) apie Mozę sakoma, kad Dievas kalbėjo su juo „akis į akį, kaip draugas kalbasi su draugu“. Man atrodo, kad nors kuklumo šydas slepia kai kuriuos neryškius ženklus,

yra pakankamas pagrindas pritaikyti Josemaria Escrivá vidiniam gyvenimui šiuos žodžius: „kalbėti, kaip draugas kalbasi su draugu”. O tai atveria pasaulio duris, kad Dievas galėtų pasirodyti, veikti ir viską keisti.

Šiame kontekste geriau suprantama, ką reiškia šventumas ir visuotinis pašaukimas į šventumą. Nedaug žinant šventųjų istoriją ir tai, kad kanonizacijos procese ieškoma didvyriškai įgyvendintų dorybių, beveik neišvengiamai galime susidaryti neteisingą šventumo sampratą ir esame linkę galvoti: „tai ne man”, „nemanau, kad galiu gyvendinti dorybes didvyriškai”, „man tai pernelyg aukštas idealas”. Šiuo atveju šventumas būtų skirtas tik kai kuriems didiesiems, kurių atvaizdus matome altoriuose ir kurie labai skiriasi nuo mūsų, nusidėjėlių žmonių. Tai būtų visiškai klaidinga šventumo idėja, neteisinga samprata,

kuri buvo pataisyta – ir tai man atrodo esminis aspektas – būtent Chosemarijos Eskrivos.

Herojiškos dorybės nereiškia, kad šventasis yra tam tikras šventumo „gimnasto“ tipas, kuris atlieka pratimus, neįmanomus normaliems žmonėms. Priešingai, tai reiškia, kad žmogaus gyvenime atsiskleidžia Dievo buvimas, ir aiškiau matosi tai, ko pats vienas žmogus negali padaryti. Gali būti, kad tai yra tik terminologijos problema, kadangi būdvardis „didvyriškas“ (arba „herojiška“ dažnai būdavo interpretuojamas neteisingai. Didvyriškai įgyvendintos dorybės nereiškia, kad žmogus pats savarankiškai daro didžius darbus, bet kad jo gyvenime atsiranda tikrovės, kurių jis nesukūrė, bet žmogus paprasčiausiai leido veikti Dievui. Kitais žodžiais tariant, būti šventuoju - tai kalbėtis su Dievu kaip kad draugas kalbasi su draugu. Tai ir yra šventumas.

Būti šventuoju nereiškia būti viršesniu už kitus; atvirkščiai, šventasis gali būti labai silpnas ir daryti daug klaidų savo gyvenime. Šventumas - tai gilus ryšys su Dievu: tapti Dievo draugu, leisti dirbti Kitam, Vieninteliam, kuris iš tikrųjų gali padaryti, kad šis pasaulis būtų geras ir šviesus. Kai Chosemarija Eskriva kalba apie tai, kad visi esame pašaukti būti šventaisiais, mano nuomone, jis remiasi savo asmenine patirtimi, kadangi pats niekada nedarė neįtikėtinų dalykų, o tik leido veikti Dievui. Ir dėl to gimė didžiulė naujovė, gėrio jėga pasaulyje, nors visos žmogiškosios silpnybės neišnyko.

Iš tiesų visi galime, visi esame pašaukti atsiverti šiai draugystei su Dievu, nepaleisti Jo rankų, nepavargti grįžti pas Viešpatį, kalbėtis su Juo kaip kalbasi draugas su draugu, įsitikinus, kad Viešpats yra tikrasis visų draugas, taip pat tu,

kurie patys negali daryti didžiųjų darbų.

Dėl viso šito aš geriau supratau Opus Dei pobūdį: kad yra stiprus ryšys tarp absoliučios ištikimybės Bažnyčios tradicijai, jos tikėjimui (su nuginkluojančiu paprastumu), ir besąlygiško atsivėrimo visiems šio pasaulio iššūkiams: akademinėje veikloje, kasdieniame darbe, versle ir t.t. Kas turi šį ryšį su Dievu, kas išsaugo nenutrūkstantį pokalbį su Juo, gali išdrįsti priimti naujus iššūkius ir nebijo, kadangi kas yra Dievo rankose, visada nukrenta Dievui į rankas. Taip dingsta baimė ir gimsta narsa priimti šiandieninio pasaulio iššūkius.

josefo-racingerio-veliau-benedikto-xvi-
straipsnis/ (2025-08-05)